

НЕОЧАКВАНА СРЕЩА

Arthur Clarke
Passer-By

Добре е да предупредя още от началото, че това е история без завършек. Но тя има съвсем определено начало и то започва, когато още бяхме студенти в Астронавтическия технически институт и когато срещнах Джулия. Тя беше последна година в специалността физика на Слънцето, докато аз завършвах дипломната си работа. През тази последна година се виждахме твърде често. Бях също така получил и вълнената барета, която тя изплете тъй, че да не мога да си поставя космически шлем. (Не, наистина няхах нерви да го поставям!)

За нещастие, когато бях разпределен на Спътник-1, Джулия отиде на Слънчевата обсерватория - на същото разстояние от Земята, но на два градуса източно от орбитата ни. И тъй, ние се намирахме на 22'000 мили над Централна Африка, но бяхме разделени от 900 мили празно, враждебно пространство.

В началото и двамата бяхме толкова заети, че мъката от раздялата не беше тъй страшна. Но когато посвикнахме с новия живот, мислите ни започнаха да прескачат през бездната, която ни делеше. И не само мислите ни, защото се сприятелих с хората от отделението за свързка и от време на време разговаряхме по вътрешната телефонна линия. В известен смисъл това малко ни притесняваше, макар и лице срещу лице, защото кой знае още колко хора ни гледаха и слушаха. Какво да се прави, човек не може да се усамоти в една космическа станция!...

Понякога отправях единия от нашите телескопи към далечната ярка звезда на обсерваторията. В кристалната яснота на пространството можех да ползвам огромно увеличение и да виждам всеки детайл от съседното съоръжение - слънчевите телескопи, надуваемите сфери, служещи за жилища на персонала, слабите драскотини, оставени от транспортните ракети, които бяха пристигали от Земята. Често там се появяваха фигури в леки скафандри, движеха се из лабиринта от уреди и трябваше да напругам зрението си в безнадежден опит да ги разпозная. То си е трудно да разпознаеш човек, когато е само на няколко крачки от теб, но този факт не ме възпираше да продължавам опитите.

Бяхме свикнали с мисълта, че ще трябва да чакаме шест месеца земната отпуска, и да се съберем отново, когато неочаквано съдбата ни се усмихна. Не беше изтекъл половината от срока, когато ръководителят на транспортното отделение неочаквано съобщи, че ще произлезе навън с мрежа за пеперуди, и да лови метеорити. Той не се разбесня, но трябваше набързо да бъде откаран на Земята. Наложих се да поема временно поста му и така придобих - поне на теория - свобода да излизам в пространството.

Под мое командване бяха десет маломощни ракетни скутера, а така също и четири по-големи "совалки" за свързка между станциите. Обикновено ги използваха за доставяне на товари и хора от орбита на орбита. Не се надявах да мога да ползвам тях, но след няколко седмици грижлива организация успях да осъществя плана, който се роди у мен само две микросекунди след като бях уведомен, че ставам ръководител на транспорта.

Няма да разказвам какви фокуси правих със служебните книжа, как подправях данните в бордовия дневник и в регистрите за гориво и как убеждавах колегите си да ме прикриват. От цялата работа успях един път седмично да навличам личния си скафандър, да се привържа към паяжината от

ремъци на скутера "Марк III" и да отлitam от станцията с минимална скорост. Когато се поотраках, започнах да "надувам" и малкият мотор на ракетата ме отвеждаше през 900-те мили пустош до обсерваторията.

Пътуването отнемаше около трийсет минути, а управлението и насочването бяха елементарни. Можех да виждам накъде летя и откъде идвам и пет пари не давах, че би трябвало да се чувствавам самотен, например по средата на пътя. Защото на петстотин мили от мен нямаше нито един твърд предмет, а пътят до Земята изглеждаше безкраен. В такива моменти много ми помагаше радиото, настроено на официалната вълна и разговорите, които се водеха между корабите и станцията.

Като стигнех средата на пътя, трябваше да завия и да пусна спирачките. След десет минути обсерваторията беше толкова близо, че отделните ѝ детайли се виждаха с просто око. Малко по-късно се изкачвах до надуваемия мехур от пластик, определен за бъдеща спектроскопска лаборатория, и тогава се появяваше Джулия - от другата страна на шлюзовата камера.

Не твърдя, че разговаряхме само за последните резултати в астрофизиката или за прогреса на програмата за спътникови конструкции. Малко неща ни интересуваха извън нас самите, връщах се окрилен, без да усетя обратния път.

По средата на едно завръщане радарът върху контролното табло започна да сигнализира за нещо голямо. Макар и много отдалечено, то бързо приближаваше. "Метеорит - казах си - а може би и малък астероид". Тяло с такъв сигнал би трябвало да се вижда: отчетоха поведението му и потърсих звездния квадрант в указаната посока. Мисълта за сблъскване никога не ми е минавала през ума. Космосът е така отчайващо празен, че е хиляди пъти по-безопасен, отколкото ако пресичаш оживена улица на Земята.

И ето я - светла, бързо растяща звезда в подножието на Орион. Тя вече засенчи Ригел, а секунди по-късно се превърна от звезда във видим диск. Движеше се толкова бързо, колкото аз можах да си извия главата - тя порасна до неголяма безформена луна, след това се стопи със същата безшумна, замайваща скорост.

Мисля, че видях тялото ясно в продължение на около може би половин секунда. Но тази половин секунда се запечата у мен за цял живот. По причина на скоростта не можах да установя на какво разстояние мина от мен, а оттам и размерите му. Би могло да бъде малко тяло на няколко десетки метра или пък много голямо тяло, отдалечено на десетки мили. В Космоса човек няма чувство за перспектива и ако не знае какво наблюдава, не може да определи разстоянието.

Разбира се може да е бил много голям и с особена форма метеорит; но не мога да бъда сигурен дали очите ми, които напънах, за да доловя подробности от тъй бързо летящия обект, не са ме подвели. Може да съм си въобразил, че виждам този счупен, смачан нос на кораб и към него огърлицата от тъмни отверстия като очни дупки на череп. Едно нещо обаче съм сигурен, макар и само от бегъл, частичен поглед: ако това беше кораб, той не беше наш! Формата му бе съвсем чуждоземна. Освен това беше стар, много стар!...

Може би докато се боричках с мислите си по пътя между двете космически станции, ни се беше изплъзнало най-великото откритие на всички времена. Жалко, няхах данни за скоростта и посоката. Какво и да ми се беше мернало, то се зарея в пустинята на Слънчевата система и вече беше невъзможно да се улови повторно.

Какво трябваше да сторя? Никой не би ми повярвал, защото няхах доказателства, Ако направех доклад, щяха да се появят безкрайни усложнения. Щях да стана за посмешище на цялата Космическа служба, щях да бъда наказан за злоупотреба със служебното положение (неправилно използване на материалната част) и сигурно нямаше да мога повече да виждам Джулия. А за мен, на тази възраст, нищо друго нямаше значение. Ако сте били влюбени, ще ме разберете. Ако ли не, излишно е да ви обяснявам.

И тъй, не казах нищо. На друг някой (кой знае след колко време!) ще се

падне славата да докаже, че не сме първите деца на Слънцето. Каквото и да се върти там по своята вечна орбита, може да почака, както е чакало толкова векове.

Понякога се чудя: бих ли направил рапорт, ако разберях, че Джулия ще се омъжи за друг?

Превод: Емил Зидаров

Последна редакция: 12-Дец-2001